

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomant: Jakub Ševčík

Téma a rozsah práce: Vznik a vývoj evropského právního režimu pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

Práce je zpracována v celkovém rozsahu 100 stran, z toho cca 80 stran vlastního textu. Výklad se, kromě úvodu a závěru, člení do pěti částí, věnovaných postupně fenoménu změny klimatu a globálního oteplování, relevantnímu mezinárodně právnímu rámci, srovnání ekonomických a administrativněprávních nástrojů ochrany životního prostředí, vzniku evropského systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (dále též jen „EU ETS“) a politiky EU v oblasti změny klimatu a dalšímu vývoji EU ETS. Práci doplňují seznam použitých zdrojů a povinné náležitosti (cizojazyčné shrnutí, abstrakty, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: 3. září 2014

Aktuálnost (novost) tématu: Téma, které si autor pro svou diplomovou práci zvolil, se vzpírá testu novosti již samotným svým názvem (pokud jsme u určité problematiky schopni analyzovat její vývoj, pravděpodobně nebude zcela nová), je však možné jej označit za nové ve smyslu jeho zpracování formou vědecké práce. Byť je téma ochrany klimatu studenty zpracováváno v různých dílčích obměnách poměrně často, práce věnované výlučně evropskému systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů jsou naprosto výjimečné. O aktuálnosti tématu však není pochyb, neboť evropský systém vstoupil v roce 2013 do své třetí fáze, v mnoha směrech výrazně odlišné od předchozích dvou, jež by měla být prvním skutečným testem jeho funkčnosti.

Náročnost tématu: Zvolené téma považuji za poměrně náročné, a to jednak z důvodu jeho komplexní právně-technické povahy, jednak z důvodu velmi omezené pozornosti věnované mu dosud českou odbornou právní literaturou. Zpracování tématu tak vyžadovalo studium celé řady relevantních primárních zdrojů, při jejichž analýze a hodnocení byla autor odkázán prakticky pouze na vlastní úsudek a zahraniční odbornou literaturu. Student právnické fakulty by samozřejmě měl být schopen si s obdobnou výzvou poradit, klade však na něj větší nároky než témata zaměřená na českou právní úpravu.

Hodnocení práce: Ve světle náročnosti zvoleného tématu hodnotím předloženou práci celkově jako velmi kvalitní, v určitém ohledu dokonce nadprůměrnou. Byť mám k práci drobné připomínky především formální povahy, z hlediska obsahového ji považuji za cenný příspěvek k odbornému diskurzu na téma evropských nástrojů ochrany klimatu. Výše zmíněné připomínky zahrnují především pravopisné chyby a překlepy, jejichž počet není nijak závratně vysoký, které však jsou zbytečné a bezpochyby bylo možné je odstranit v rámci pečlivější závěrečné korektury textu. Ve struktuře práce považuji za ne zcela šťastné zařazení kapitol 4.8.1 a 5.2.1, které jsou jediné v dané úrovni členění (členění na podúrovně má smysl pouze za předpokladu, že na každé úrovni jsou alespoň dvě kapitoly). Celkově je však struktura práce logická a podává snadno pochopitelný přehled následujícího výkladu (byť bych za lepší považovala spojení částí druhé a třetí do jedné věnované právním východiskům tématu). Autorův styl je srozumitelný, odkazy na použité zdroje bezchybné, připomínky nemám ani ke grafické úpravě práce. Autor též velmi dobře pracuje s poznámkami pod čarou, když je využívá nejen k uvádění odkazů, ale též pro upřesnění či rozvinutí výkladu. Z hlediska obsahového velmi kladně hodnotím snahu o skutečně zevrubné představení evropského systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, včetně jeho

ideového základu a zařazení do širšího kontextu nejen evropské ekologické politiky, ale též mezinárodního práva. Výklad je kombinací metody popisné a analytické, výraznější právní argumentace či polemika s doktrinárními názory v práci chybí, to však lze autorovi s ohledem na téma práce lze jen stěží vyčítat. Výše zmíněné nadprůměrné hodnocení vztahují především k úrovni znalostí, jež autor v práci prokazuje a která do značné míry pramení z velmi rozsáhlé a pečlivé práce s primárními i sekundárními zdroji, u vědeckých prací této úrovně ne zcela obvyklé. Práce je v tomto směru velmi dobrým východiskem pro autorovu případnou další vědeckou činnost.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: Konstatuji, že předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento druh prací na Právnické fakultě UK, a s ohledem na výše uvedené ji doporučuji k ústní obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **výborně**.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: V rámci obhajoby bych autora požádala o vyjádření k následujícím tématům:

1. Právo znečišťovat a státy neuvedené v příloze I Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu
Na str. 58 autor uvádí, že „[e]xistence ... práva [na znečištění, resp. přesněji na znečišťování či práva znečišťovat] a na něj navázaného nároku [na náhradu škody] však byla již několikrát zcela rezolutně odmítnuta, a to nejen v případě jednotlivých provozovatelů, ale i v případě států v souvislosti s mezinárodním emisním obchodováním dle Kjótského protokolu“. V poznámce pod čarou potom odkazuje na formulaci o nepřípustnosti jakéhokoliv takového práva rozvinutých států, jež se do Marrákešských dohod dostala na popud skupiny zemí G77. Není však pravdou, že právě země skupiny G77 mají – s ohledem na autorem uváděné principy ekvity a společné, ale diferencované odpovědnosti – nejen právo znečišťovat, ale dokonce právo znečišťovat ve stále rostoucí míře? Jakým způsobem by bylo v budoucí právní úpravě ochrany klimatu možné tento rozpor – pokud se tedy jedná o rozpor – řešit?
2. Možné budoucí propojení EU ETS s obdobnými systémy ve státech mimo Evropskou unii.

V Praze dne 19. září 2014

.....
JUDr. Karolina Žákovská, Ph.D.
vedoucí diplomové práce